

Čís. 12184.

I v řízení před pracovními soudy platí o přípustnosti rekursu proti usnesením odvolacího soudu za odvolacího řízení ustanovení § 519 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1932, R I 1050/32.)

Pracovní soud rozsudkem pro zmeškání žalovaného uznal podle žaloby. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením počínajíc doručením žaloby a vrátil věc soudu první stolice, by ustanovil nový rok o žalobě a dále po zákonu jednal a rozhodl.

Nejvyšší soud odmítl žalobcův recurs.

Důvody:

Žalobce rekusem napadá usnesení odvolacího soudu ve sporech pracovních, jímž byl zrušen rozsudek pro zmeškání, vydaný pracovním soudem, a věc byla vrácena soudu první stolice k dalšímu jednání a rozhodnutí. Přípustnost tohoto rekursu jest posuzovati podle zákona o pracovních soudech ze dne 4. července 1931 čís. 131 sb. z. a n. V druhém odstavci § 36 tohoto zákona jest ustanoveno, že o rekursním řízení platí jinak — to jest, pokud v tomto zákoně nejsou obsažena ustanovení zvláštní — ustanovení civilního řádu soudního. Platí tu tedy zejména i ustanovení § 519 c. ř. s. o tom, kdy se připouští recurs proti usnesením odvolacího soudu za dobu odvolacího řízení. V souzené věci jde o případ upravený v § 519 čís. 3 c. ř. s. a recurs by byl přípustný jen, kdyby bylo v usnesení odvolacího soudu vyřčeno, že v řízení v první stolici má býti pokračováno teprve, až toto usnesení nabude právní moci. Napadené usnesení neobsahuje takové výhrady, takže recurs proti němu není podle § 519 čís. 3 c. ř. s. přípustný. Bylo jej proto podle § 526 druhý odstavec c. ř. s. a § 36 odst. (2) zákona čís. 131/1931 sb. z. a n. odmítnouti.

Čís. 12185.

Materialie tuzemských zákonů, pokud se z nich vyvozuje právní výklad zákonných ustanovení, jsou jen vykládací pomůckou pro právní posouzení, nejsou však průvodním prostředkem o tvrzených skutečnostech. Nebylo-li k nim přihlíženo soudem, nelze v tom spatřovati vadu řízení, nýbrž mohlo by to býti uplatňováno jen s hlediska nesprávného posouzení věci po stránce právní.

Zemská banka česká jest samostatnou právnickou osobou od země České odlišnou.

Zaměstnanec Zemské banky není se zemí Českou v právním poměru.

Rozhodnutí zemského správního výboru ve věcech správy Zemské banky není rozhodnutím veřejnoprávního orgánu země České jako nositele veřejné moci, nýbrž jest jen projevem vůle vlastního správního orgánu Zemské banky jako samostatného právního podmětu.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1932, Rv I 961/31.)

Žalobce, pensionovaný úředník Zemské banky v Praze, domáhal se na zemi České, by bylo uznáno právem, že usnesení bývalého zemského správního výboru v Praze ze dne 23. listopadu 1927 čís. 146254/III a ze dne 21. prosince 1927 čís. 153440/III, jako orgánu žalované země České, vzhledem ke zjištěným okolnostem odporují druhému odstavci § 6 pensijního normálu Zemské banky v Praze, že tudíž byl jimi žalobce bezdůvodně a bezprávně pensionován na dobu 1 roku, že proto žalovaná země Česká jest povinna prostřednictvím ministerstva vnitra v Praze, ve věcech zemských peněžních ústavů pražských ji zastupujícího podle usnesení vlády ze dne 29. listopadu 1928 podle zákona čís. 280/1920 sb. z. a n. vzhledem k 4. odstavci II. hlavy zákona čís. 125/1927 sb. z. a n. po případě prostřednictvím zákonného nástupce jmenovaného ministerstva v této funkci, zrušiti shora jmenovaná usnesení býv. zem. správ. výboru v Praze a že jest povinna zaříditi, by žalobci v Zemské bance v Praze na úkor jsoucí důsledky dočasného pensionování byly zcela odstraněny, dále, že žalobci přísluší proti žalované nárok na odškodnění z titulu bolestného, poškození na zdraví a snížení pracovní schopnosti na základě zavinění, vzniklého jednáním bývalého zemského správního výboru v Praze, jako orgánu země České dozorčího, kontrolního a rozhodujícího v zemském podniku v Zemské bance v Praze. Žalovaná země Česká namítla nedostatek pasivního oprávnění ke sporu, jež odůvodnila takto: Žalobce jest úředníkem Zemské banky, která jest samostatným ústavem úvěrním, samostatnou od země odlišnou právnickou osobou podle § 1 a násl. zejména pak podle § 73 stanov s vlastní správou, kterou vykonává jednak ředitelství banky, jednak Zemský správní výbor a vláda Československé republiky za pomoci zvláštního pro banku ustanoveného služebního personálu. Poměr žalobcův jest soukromoprávní, neboť žalobce není úředníkem zemským. Mohl proto žalovati jen Zemskou banku, byl-li podle svého názoru nějak ve svých nárocích zkrácen. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Soud prvé stolice právem míní, že žalobcův poměr k Zemské bance jest poměrem soukromoprávním a že žalobce jest zaměstnancem Zemské banky, nikoli zaměstnancem země České a že proto žaloba založená na žalobcově služebním poměru měla býti mířena proti Zemské bance. Tyto vývody jsou důsledkem toho, že Zemská banka jest samostatnou právnickou osobou, což odvolatel sám uznává a v odvolání výslovně doznává. Tato povaha Zemské banky vyplývá jasně z §§ 1 a 73 stanov banky, které stanoví, že banka ta jest ústavem sněmem zemským zřízeným, stanoví její firmu a určuje, že jmění zrušené banky připadne zemi České, která ho má užití určitým tam předepsaným způsobem. Vyplývá to i z oněch ustanovení stanov, jichž se dovolává sám odvolatel, že země Česká ručí podpůrně za závazky Zemské banky (§§ 6 a 11 stanov). Kdyby Zemská banka nebyla samostatnou právnickou osobou, nýbrž jen podnikem provozovaným zemí Českou, nebylo by těchto ustanovení stanov potřebí, poněvadž by pak z práva a z povinností z provozování banky byla přímo země Česká oprávněna a zavázána. Právnická osoba však jest samostatným podmětem práv a závazků. Zemská banka pro tuto svou právní povahu jest právním podmětem od země České odlišným a vedle ní sa-

mostatnou existencí právní nadaným. Na tom nemění nic, že zemi České, pokud se týče jejímu orgánu, zemskému správnímu výboru, po případě státu (vládě) vyhrazen jest vliv na správu banky, což jest samozřejmým důsledkem jejího založení zemským sněmem a ručení země za závazky banky a důležitostí banky. Vykonáváje tento vliv na správu banky, zemský správní výbor nejedná jako orgán vládního imperia, nositel svrchovanosti země České jako ústavnímu a veřejnoprávnímu orgánu příslušející, nýbrž z důvodu výhrady jako zakladateli a ručiteli příslušející. Rozhodnutí zemského správního výboru, kde se ho podle stanov banky vyhledává, není rozhodnutím nadřízeného veřejnoprávního orgánu jako nositele státní moci, nýbrž jen projevem orgánu podle stanov povoláního jednati v tom případě za banku, tedy jejího správního orgánu. Na tom nemění nic, že se zřízení banky stalo zemským zákonem, ježto formy té bylo třeba ke platnému projevu vůle země České. Tato účast země České na správě Zemské banky jest pro otázku žalobcova poměru nerozhodnou, neboť to nemůže na poměru tom nic změnit; žalobce jako zaměstnanec Zemské banky jest v právním poměru jen k ní, nikoli k zemi České.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Vadnost odvolacího řízení (§ 503 čís. 2 c. ř. s.) spatřuje dovolatel především v tom, že nebyl odvolacím soudem proveden důkaz nabízený v odvolání materialie mi k zemskému zákonu čís. 35 z roku 1889 o zřízení Zemské banky. K tomu jest uvést, že materialie tuzemských zákonů, pokud se z nich vyvozuje právní výklad zákonných ustanovení, jsou jen vykladací pomůckou pro právní posouzení, nejsou však průvodním prostředkem o tvrzených skutečnostech. Nebylo-li k nim přihlíženo soudem, nelze v tom spatřovati vadu řízení, nýbrž mohlo by to býti uplatňováno jen s hlediska nesprávného posouzení věci po stránce právní. Ve věci samé, pokud jde o rozhodnou v tomto sporu otázku pasivní legitimace žalované, vyložil odvolací soud na základě stanov Zemské banky a vlastního žalobcova přednesu po právní stránce správně, že žalobce jest zaměstnancem Zemské banky, že Zemská banka jest samostatnou právnickou osobou, od žalované země České odlišnou, a že žalovaná není se žalobcem v žádném právním poměru. Že jest Zemská banka právnickou osobou, uznává i sám dovolatel. Mylné však jsou právní vývody jeho odvolání, na něž v dovolacím spise odkazuje a v nichž dovozoval, že prý jest k žalované zemi České v přímém právním poměru, protože jest zaměstnancem jejího »podniku«, neboť žalobce přehlíží, že tento »podnik« (to jest Zemská banka) jest samostatným podmětem právním, od žalované země České odlišným. Z toho, že žalovaná zemi jest podle stanov Zemské banky vyhrazen určitý vliv na její správu a že tento vliv vykonával zemský správní výbor, který byl zároveň také správním orgánem žalované země, nelze ještě vyvozovati, že žalovaná země Česká jest žalobci právně zodpovědna i za jednání Zemské banky, pokud se týče jejího správního orgánu, jímž prý byl žalobce dotčen ve svých právech ze služebního poměru k Zemské bance. Dovo-

lací soud schvaluje proto názor napadeného rozsudku, že rozhodnutí zemského správního výboru ve věcech správy Zemské banky není rozhodnutím veřejnoprávního orgánu žalované země jako nositele veřejné moci, nýbrž jest jen projevem vůle vlastního správního orgánu Zemské banky jako samostatného podmětu právního, z čehož plyne, že se k tomuto sporu, založenému na služebním poměru mezi žalobcem a Zemskou bankou, nedostává žalované zemi pasivní legitimace.

Čís. 12186.

Byl-li zabaven předmět nalézající se v držení třetí osoby bez jejího souhlasu (§ 262 ex. ř.), není tím, že třetí osoba měla právo si stěžovati na výkon exekuce podle § 68 ex. ř., třetí osobě po případě zabráněno žalovati podle § 37 ex. ř., má-li k zabavenému předmětu právo, činící exekuci nepřipustnou.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1932, Rv I 1194/31.)

Žalobci domáhali se na žalovaně obecní spořitelně, by byla prohlášena nepřipustnou exekuce, již žalovaná vedla proti manželům R-ovým zabavením obilí, jež bylo v době zabavení v držbě žalobců, tvrdíce k obilí právo vlastnické. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Především jest poznamenati, že žalující strana neměla zapotřebí postupovati vylučovací žalobou proti vedení exekuce žalovanou stranou. Neboť jelikož zabavené obilí v době zabavení nebylo již v držbě povinné strany, manželů Bedřicha a Marie R-ových, mohlo podle § 262 ex. ř. býti zabaveno jen se souhlasem žalující strany, v jejíž držbě právě bylo. Cesta, kterou žalující strana měla v tomto případě nastoupiti, byla stížnost podle § 68 ex. ř. Tímto způsobem mohla proti výkonu exekuce uplatňovati, že obilí bylo neprávem zabaveno, jelikož tu nebylo jejího souhlasu, a mohla tudíž dosíci zrušení exekuce u exekučního soudu. Ačkoliv o tom v žalobě a i v odvolacím sdělení mluví, nevolila tuto cestu, nýbrž podala vylučovací žalobu podle § 37 ex. ř. Tato žaloba byla však podle názoru odvolacího soudu neoprávněna a bylo ji proto zamítnouti.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by o ní znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Dovolání opřenému o dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s. nelze upříti oprávnění. Jest pravda, že v souzeném případě bylo zabavení provedeno nezákonně, poněvadž bylo zabaveno obilí nalézající se v držení žalobců bez jejich souhlasu (§ 262 ex. ř.), takže žalobci jakožto osoba třetí měli právo si na výkon této exekuce stěžovati podle § 68 ex. ř. Tím však jim není zabráněno žalovati podle § 37 ex. ř., poněvadž stížností by dosáhli jen zrušení exekuce, byli by však vydáni žalobě, kdyby žalovaná spořitelna jakožto vymáhající věřitelka zabavila nárok na vydání věcí. Této žalobě směli žalobci předejít tím, že žalovali podle § 37